

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเพื่อการค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปฏิบัติการ (Operational study) เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาในผู้สูงอายุที่เป็นโรคความดันโลหิตสูงที่มารับบริการในคลินิกโรคความดันโลหิตสูง โรงพยาบาลคอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย พยาบาล จำนวน 3 คน ซึ่งปฏิบัติงานที่คลินิกโรคความดันโลหิตสูง โรงพยาบาลคอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้สูงอายุที่ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่าเป็น โรคความดันโลหิตสูง แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 ได้แก่ ผู้สูงอายุที่เป็นโรคความดันโลหิตสูง กลุ่มที่ไม่ใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยา ที่เข้ารับบริการที่คลินิกโรคความดันโลหิตสูง โรงพยาบาลคอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ ตั้งแต่เดือน มกราคม ถึงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2557 จำนวน 30 คน

กลุ่มที่ 2 ได้แก่ ผู้สูงอายุที่เป็นโรคความดันโลหิตสูง กลุ่มที่ใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยา ที่เข้ารับบริการที่คลินิกโรคความดันโลหิตสูง โรงพยาบาลคอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ ตั้งแต่เดือน มีนาคม ถึง เดือนเมษายน พ.ศ. 2557 จำนวน 30 คน การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของผู้สูงอายุที่เป็นโรคความดันโลหิตสูงทั้ง 2 กลุ่ม กำหนดโดยการใช้ร้อยละของประชากร โดยประชากรผู้สูงอายุที่เป็นโรคความดันโลหิตสูงที่มารับบริการเป็นจำนวนหลักร้อยละ จะใช้ กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 25-30 (สมชาย วรภิเกษมสกุล, 2553) ดังนั้น จะได้กลุ่มตัวอย่างกลุ่มละ 30 คนโดยกำหนดคุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. เพศชายและเพศหญิงมีอายุตั้งแต่หกสิบปีขึ้นไป โดยสามารถติดต่อสื่อสารด้วยภาษาไทยและภาษาพื้นเมืองได้

2. มีคะแนนความร่วมมือในการรักษาด้วยยาอยู่ในระดับต่ำคือ น้อยกว่า 6 คะแนน โดยจะประเมินด้วยแบบประเมินความร่วมมือในการรักษาด้วยยา (The Self-report Morisky Medication Adherence Scale) ของ ศุภิพร สร้อยแก้ว (2553)

3. ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่าเป็นโรคความดันโลหิตสูง
4. มีความสนใจและยินดีให้ความร่วมมือในการศึกษา

เกณฑ์การสิ้นสุดในการเข้าร่วมการศึกษา

1. มีอาการกำเริบและต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล ผู้สูงอายุที่เป็นโรคความดันโลหิตสูงมีอาการแทรกซ้อน เช่น อาการโรคหลอดเลือดสมอง มีอาการปวดศีรษะ แขนขาอ่อนแรงข้างใดข้างหนึ่งซึ่งเกิดจากหลอดเลือดในสมองแตกทำให้เลือดออกในสมอง อาการโรคหัวใจ มีอาการเจ็บหน้าอกจากหัวใจขาดเลือดหรือภาวะหัวใจล้มเหลวทำให้มีอาการเหนื่อยหอบ นอนราบไม่ได้ ใจสั่น อาการของโรคไต เช่น เหนื่อยอ่อนเพลีย ซีด คลื่นไส้ อาเจียน ชีวมล เป็นต้น

2. ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ตามครบกำหนด
3. เสียชีวิต

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย เครื่องมือการดำเนินการศึกษาและเครื่องมือรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. เครื่องมือดำเนินการศึกษา ประกอบด้วย

1.1 แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้สูงอายุที่เป็นโรคความดันโลหิตสูง ของ ศุภิพร สร้อยแก้ว (2553) สาระสำคัญประกอบด้วย 1) การพิทักษ์สิทธิ์ผู้ป่วยและจริยธรรม 2) การประเมินความร่วมมือในการรักษาด้วยยา 3) วิธีการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยา 4) การให้ความรู้เกี่ยวกับความร่วมมือในการรักษาด้วยยา 5) การดูแลต่อเนื่อง และ 6) การพัฒนาคุณภาพการบริการ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

2.1 แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคลของพยาบาล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ระยะเวลาการปฏิบัติงาน และ ประวัติการอบรมเรื่องโรคความดันโลหิตสูงและ/หรือการดูแลผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง

2.2 แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคลของผู้สูงอายุที่เป็นโรคความดันโลหิตสูง ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ลักษณะการอยู่อาศัย ใช้จ่ายค่ารักษาพยาบาล ระยะเวลาที่ป่วยโรค

ความดันโลหิตสูง ระยะเวลาที่ได้รับการรักษาด้วยยาลดความดันโลหิต กลุ่มยาที่ใช้ในโรคความดันโลหิตสูง และภาวะแทรกซ้อนขณะได้รับการรักษา

2.3 แบบประเมินความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้สูงอายุที่เป็นโรคความดันโลหิตสูง ประกอบด้วย ข้อคำถามเกี่ยวกับความร่วมมือในรักษาด้วยยามีจำนวนคำถาม 7 ข้อ เป็นข้อคำถามทางบวก 1 ข้อ คือ ข้อ 5 เป็นข้อคำถาม ด้านลบ 6 ข้อ คือ ข้อ 1, 2, 3, 4, 6, 7 โดยคำถามทางบวก ไม่ใช่ เท่ากับ 0 ใช่ เท่ากับ 1 คำถามทางลบ ไม่ใช่ เท่ากับ 1 ใช่ เท่ากับ 0 และข้อคำถามแบบเลือกตอบ 1 ข้อมี 5 ตัวเลือกให้ผู้ป่วยพิจารณาว่าตรงกับกรปฏิบัติของตนเองหรือไม่ โดยเกณฑ์การให้คะแนนมีดังนี้

ไม่เคยเลย	เท่ากับ 1	คะแนน
นานๆ ครั้ง บางครั้ง เกือบทุกครั้ง ประจำทุกครั้ง	เท่ากับ 0	คะแนน
การแปลผลคะแนน เกณฑ์การให้คะแนน ให้รวมทั้ง 2 ส่วน		
8	คะแนน	แสดงว่า ผู้สูงอายุให้ความร่วมมือในการรักษาด้วยยาในระดับมาก
6-7	คะแนน	แสดงว่า ผู้สูงอายุให้ความร่วมมือในการรักษาด้วยยาในระดับปานกลาง
น้อยกว่า 6	คะแนน	แสดงว่า ผู้สูงอายุให้ความร่วมมือในการรักษาด้วยยาในระดับต่ำ

2.4 แบบสัมภาษณ์ความพึงพอใจของผู้สูงอายุที่เป็นโรคความดันโลหิตสูง ต่อการได้รับการดูแลตามแนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของศุภสิริ สร้อยแก้ว (2553) มีข้อคำถาม 1 ข้อ ให้ผู้สูงอายุเลือกตอบตามความรู้สึก โดยมีลักษณะคำตอบเป็นมาตรวัดแบบเรียงลำดับตัวเลข 1-10 ซึ่งมี การแบ่งระดับของความพึงพอใจออกเป็น 3 ระดับ คือ พึงพอใจน้อย พึงพอใจปานกลาง พึงพอใจมาก การแปลผลระดับความพึงพอใจนั้น แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่

พึงพอใจน้อย	คะแนน	1-3
พึงพอใจปานกลาง	คะแนน	4-6
พึงพอใจมาก	คะแนน	7-10

นอกจากนั้น มีคำถามปลายเปิดให้ผู้สูงอายุตอบ เพื่อให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาโดยใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก จำนวน 1 ข้อ

2.5 แบบสอบถามความพึงพอใจของพยาบาลต่อการใช้ในแนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาในผู้สูงอายุที่เป็นโรคความดันโลหิตสูง ของศุภสิริ สร้อยแก้ว (2553) ให้พยาบาลเลือกตอบตามความรู้สึก โดยมีลักษณะคำตอบเป็นมาตรวัดแบบเรียงลำดับตัวเลข 1-10 ซึ่งมีการแบ่งระดับของความพึงพอใจออกเป็น 3 ระดับ คือ พึงพอใจน้อย พึงพอใจปานกลาง พึงพอใจมาก การแปลผลระดับความพึงพอใจนั้น แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่

ฟังพื่อน้อย	คะแนน	1-3
ฟังพื่อนกลาง	คะแนน	4-6
ฟังพื่อนมาก	คะแนน	7-10

นอกจากนั้น มีคำถามปลายเปิดให้พยาบาลตอบ เพื่อแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะต่างๆ ในการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก จำนวน 1 ข้อ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (content validity)

แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้สูงอายุที่เป็นโรคความดันโลหิตสูง ซึ่งผู้ศึกษาใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้สูงอายุที่เป็นโรคความดันโลหิตสูง ซึ่งพัฒนาโดย ศุทธิพร สร้อยแก้ว (2553) และผู้ศึกษานำไปผู้ศึกษาได้นำไปประเมินคุณภาพโดยใช้เครื่องมือประเมินคุณภาพของแนวปฏิบัติทางคลินิก (The Appraisal of Guidelines for Research & Evaluation II; [AGREE II] โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ประกอบด้วยอาจารย์พยาบาลที่มีความเชี่ยวชาญด้านการพยาบาลผู้สูงอายุ จำนวน 1 ท่าน และพยาบาลปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูงด้านผู้สูงอายุ จำนวน 2 ท่าน ซึ่งผ่านเกณฑ์ประเมิน ประกอบด้วย 6 ด้านดังนี้ 1) ขอบเขตและวัตถุประสงค์ ได้คะแนนร้อยละ 98.03 2) การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้คะแนนร้อยละ 88.89 3) ความเข้มงวดของขั้นตอนการจัดทำ ได้คะแนนร้อยละ 95.13 4) ความชัดเจนในการนำเสนอ ได้คะแนนร้อยละ 92.59 5) การนำไปใช้ ได้คะแนนร้อยละ 93.05 และ 6) ความเป็นอิสระของบรรณาธิการ ได้คะแนนร้อยละ 91.03

การตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability)

แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาในผู้สูงอายุที่เป็นโรคความดันโลหิตสูงของ ศุทธิพร สร้อยแก้ว (2553) ที่ผ่านการประเมินคุณภาพแล้ว จะนำไปให้พยาบาลนำไปทดลองใช้กับผู้สูงอายุที่เป็นโรคความดันโลหิตสูงจำนวน 5 คน หลังจากนั้นมีการสอบถามเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ ความสะดวกในการปฏิบัติ ความเหมาะสมของการนำไปใช้ของหน่วยงาน ปัญหาและอุปสรรคในการใช้ เพื่อนำมาปรับปรุงก่อนนำไปใช้จริง

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

หลังจากได้รับการรับรอง จากคณะกรรมการจริยธรรมของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และคณะกรรมการจริยธรรมเกี่ยวกับการวิจัยในมนุษย์ ผู้ศึกษา นำเอกสารดังกล่าวเสนอต่อผู้อำนวยการ และหัวหน้ากลุ่มการพยาบาล หัวหน้าคลินิกโรคไม่ติดต่อ โรงพยาบาลดอยเต่า จังหวัด

เชียงใหม่ เพื่อพิจารณาเห็นชอบ หลังจากได้รับการพิจารณาเห็นชอบแล้ว ก่อนดำเนินการศึกษา ผู้ศึกษาแจ้งการพิทักษ์สิทธิ์กลุ่มตัวอย่าง โดยเริ่มจากการแนะนำตนเอง ซึ่งแจ้งวัตถุประสงค์ของการศึกษา ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูล และระยะเวลาการศึกษา และชี้แจงให้ทราบถึงสิทธิในการตอบรับหรือปฏิเสธ โดยไม่มีผลบริการหรือการบำบัดที่จะได้รับ พร้อมทั้งชี้แจงประโยชน์และผลเสียของการเข้าร่วมโครงการศึกษา และถ้าหากกลุ่มตัวอย่างไม่ต้องการเข้าร่วมโครงการต่อจนครบตามเวลาที่กำหนด สุ่มตัวอย่างสามารถบอกเลิกได้ทันทีโดยไม่มีผลต่อการบริการพยาบาล โดยให้กลุ่มตัวอย่างลงลายมือชื่อในใบยินยอมเข้าร่วมศึกษา ข้อมูลที่ได้จะถูกเก็บเป็นความลับ นำเสนอเป็นภาพรวม และนำไปใช้เป็นประโยชน์ในการศึกษาเท่านั้น

ขั้นตอนและวิธีการรวบรวมข้อมูล

ภายหลังจากได้รับความเห็นชอบให้ดำเนินการศึกษาและผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผู้ศึกษาจะดำเนินการดังนี้

1. ผู้ศึกษานำหนังสือจากคณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ นำเสนอผู้อำนวยการโรงพยาบาลดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ รายละเอียดของการศึกษา เพื่อขออนุญาตรวบรวมข้อมูล
2. ผู้ศึกษาเข้าพบหัวหน้ากลุ่มการพยาบาล หัวหน้าคลินิกโรคไม่ติดต่อ โรงพยาบาลดอยเต่า ชี้แจงวัตถุประสงค์ รายละเอียดของการศึกษาและขอความร่วมมือในการรวบรวมข้อมูล
3. กำหนดกลุ่มเป้าหมาย ที่ทำการศึกษาซึ่งได้แก่ พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในคลินิกโรคความดันโลหิตสูงและผู้สูงอายุที่เป็นโรคความดันโลหิตสูง จากข้อมูลประวัติผู้ป่วยที่มารับบริการที่คลินิกโรคความดันโลหิตสูง โรงพยาบาลดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด
4. ผู้ศึกษาดำเนินการนำแนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาในผู้สูงอายุที่เป็นโรคความดันโลหิตสูงไปใช้ตามรูปแบบของสมาคมพยาบาลอนาโรรี ประเทศไทยแคนาดา (RNAO, 2012) โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 1) การระบุปัญหา การทบทวนปัญหาและการเลือกใช้แนวปฏิบัติ ผู้ศึกษาได้ดำเนินงานดังนี้
 - 1.1) ผู้ศึกษาได้มีการจัดประชุมทีมศึกษาร่วมกับพยาบาลเพื่อชี้แจงเกี่ยวกับปัญหาของผู้สูงอายุที่เป็นโรคความดันโลหิตสูงและหรือเกี่ยวกับการเลือกใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาในผู้สูงอายุที่เป็นโรคความดันโลหิตสูงโดยผู้ศึกษา ได้มีการชี้แจงว่า หลังจากได้สืบค้นหาแนวปฏิบัติทางคลินิกตามแหล่งต่างๆ พบว่า มีแนวปฏิบัติของสุสิทธิ์

สร้อยแก้ว (2553) เพียงฉบับเดียวที่พัฒนาขึ้นเพื่อส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาในผู้สูงอายุที่เป็นโรคความดันโลหิตสูง และเมื่อนำแนวปฏิบัตินี้ไปประเมินคุณภาพโดยใช้เครื่องมือของแนวปฏิบัติสำหรับการวิจัยและการประเมินผล (The Appraisal of Guidelines for Research & Evaluation II; AGREE II) โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วยอาจารย์พยาบาลผู้มีความเชี่ยวชาญด้านการพยาบาลผู้สูงอายุและพยาบาลปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูงด้านผู้สูงอายุ เป็นผู้ประเมิน พบว่า แนวปฏิบัติดังกล่าวมีคุณภาพตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพเครื่องมือ และผู้ทรงคุณวุฒิทุกคนให้ความเห็นว่ามีคุณภาพและความเป็นไปได้ที่จะนำไปใช้ในคลินิกโรคความดันโลหิตสูง โรงพยาบาลคอยเต่า จากข้อมูลดังกล่าว ทำให้พยาบาลมีความสนใจที่จะนำแนวปฏิบัติมาใช้ในหน่วยงาน พร้อมยินดีในการเข้าร่วมการศึกษารั้งนี้

2) การปรับปรุงแนวปฏิบัติให้เหมาะสมกับบริบท ระบุ วิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและการจัดการทางทรัพยากรในขั้นตอนนี้ ผู้ศึกษาและพยาบาลได้มีการประชุมร่วมกันวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในองค์กร ทั้งหัวหน้าพยาบาล พยาบาลที่จะนำแนวปฏิบัติไปใช้ และผู้สูงอายุ เพื่อให้ได้ข้อสรุปว่าจะปรับปรุงแนวปฏิบัติหรือไม่ โดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในทั้งสามกลุ่มเห็นว่าแนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยา ที่เข้ารับบริการที่คลินิกโรคความดันโลหิตสูง มีความสอดคล้องกับสภาพปัญหา วัตถุประสงค์และผลลัพธ์ในการที่จะนำแนวปฏิบัติมาใช้ ส่วนหัวหน้าพยาบาล ซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียระดับสูง มีบุคลิกภาพเอื้ออาทร และมีความสามารถสูงในการประสานความร่วมมือไปยังเจ้าหน้าที่ฝ่ายอื่น ๆ ได้ ที่ผ่านมาจะให้ความช่วยเหลือด้านการจัดหาอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่ขาดไป ให้ข้อเสนอแนะแก่เพื่อนร่วมงานรวมทั้งสามารถให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้ร่วมงานทุกครั้ง และให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงานเสมอ นอกจากนั้น พยาบาลวิชาชีพที่ทำงานในคลินิกโรคความดันโลหิตสูง โรงพยาบาลคอยเต่า ทุกคนให้ความร่วมมือในการดำเนินงานตามนโยบายของโรงพยาบาลด้วยดีมาตลอด และมีการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการดูแลผู้ป่วย อย่างไรก็ตาม พยาบาลซึ่งเป็นผู้ใช้แนวปฏิบัติ ต่างมีความเห็นตรงกันว่ายังขาด

ความรู้เกี่ยวกับชนิดของยาที่ใช้รักษาความดันโลหิตสูง การประเมินความร่วมมือในการรักษาด้วยยาวิธีการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยา ส่วนผู้สูงอายุ

ยังขาดความรู้เกี่ยวกับชนิดยาที่ควบคุมโลหิต ไม่กล้าที่จะถามพยาบาลเกี่ยวกับการรับประทานยา และหลายคนยังมีความเข้าใจว่าหากยาที่แพทย์สั่งหมด ก็ไม่จำเป็นต้องรับประทานยา ส่วนความพร้อมทางทรัพยากรที่เกี่ยวข้องในสถานที่ที่จะนำแนวปฏิบัติไปใช้ พบว่า ผู้เกี่ยวข้องสนับสนุนและได้จัดเตรียมสถานที่ในการดำเนินกิจกรรม สนับสนุนการจัดทำสื่อการสอน และเตรียมกลุ่มตัวอย่าง ผู้สูงอายุที่เป็นโรคความดันโลหิตสูง

จากข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ในขั้นตอนนี้ ผู้ศึกษาจึงไม่ได้ปรับปรุงสาระสำคัญของแนวปฏิบัติทางคลินิก

3) การประเมินปัญหาอุปสรรคและสิ่งสนับสนุนในการใช้แนวปฏิบัติ

ผู้ศึกษามีการประเมินความพร้อมด้านโครงสร้างและนโยบายของโรงพยาบาลโดยพบว่ามีความพร้อมและมีการสนับสนุนให้มีการนำแนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาในผู้สูงอายุที่เป็นโรคความดันโลหิตสูง มีเพียงประเด็นในเรื่องของพยาบาลต้องประเมินความจำของผู้สูงอายุโดยใช้แบบทดสอบสภาพสมองของไทย พยาบาลเห็นพ้องว่าให้คลินิกผู้สูงอายุทำการคัดกรองภาวะสมองเสื่อมส่งผลการประเมินจากคลินิกผู้สูงอายุมาให้คลินิกโรคความดันโลหิตสูงมาพิจารณาในการประเมินความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้สูงอายุโรคความดันโลหิตสูง

4) เลือกและการปรับปรุงกลยุทธ์ในการนำแนวปฏิบัติไปใช้

ผู้ศึกษาจัดประชุมกลุ่มย่อยกับพยาบาลที่จะนำแนวปฏิบัติทางคลินิกไปใช้เมื่อเดือนธันวาคม 2556 เพื่อกำหนดกลยุทธ์สำหรับการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก สำหรับการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาในผู้สูงอายุที่เป็นโรคความดันโลหิตสูง ทั้งนี้ได้ข้อสรุปดังนี้

4.1) ก่อนการนำแนวปฏิบัติทางคลินิกไปใช้

4.1.1) จัดอบรมความรู้แก่พยาบาล ในวันที่ 11 ธันวาคม 2556 เรื่องการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาในผู้สูงอายุที่เป็นโรคความดันโลหิตสูง เนื้อหาของการอบรมประกอบด้วย การใช้ยาในการรักษาโรคความดันโลหิตสูง การประเมินความร่วมมือในการรักษาด้วยยา วิธีการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาในผู้สูงอายุ

4.1.2) ผู้ศึกษาจัดเตรียมคู่มือสำหรับการนำแนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาในผู้สูงอายุที่เป็นโรคความดันโลหิตสูง วิธีสำหรับการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาโรคความดันโลหิตสูง แล้วนำไปติดตั้งไว้ในคอมพิวเตอร์ของคลินิกโรคความดันโลหิตสูง เพื่อให้พยาบาลสามารถศึกษาได้ตามความต้องการ

4.1.3) ช่วยเหลือพยาบาลจัดอบรมความรู้ตามแนวปฏิบัติทางคลินิกแก่ผู้สูงอายุที่เป็นโรคความดันโลหิตสูงกลุ่มที่ 2 ในวันที่ 18 ธันวาคม 2556 เนื้อหาประกอบด้วย ความรู้เรื่องโรคความดันโลหิตสูง การแบ่งระดับ สาเหตุการเกิดโรคความดันโลหิตสูง อาการและอาการแสดงภาวะแทรกซ้อน การรักษาโรคความดันโลหิตสูง ยาที่ใช้ในการรักษาโรคความดันโลหิตสูง ผลข้างเคียงของการใช้ยาลดความดันโลหิต ความสำคัญของความร่วมมือในการรักษาด้วยยาและวิธีการปฏิบัติที่แสดงว่าผู้สูงอายุให้ความร่วมมือ

4.2) ชะนะนำแนวปฏิบัติทางคลินิกไปใช้

4.2.1) เปิดช่องในการติดต่อสอบถามได้ตลอดเวลา 24 ชั่วโมงแก่ทีมพยาบาลผู้ดูแลได้แก่ทางไลน์ และทางโทรศัพท์มือถือ ในการติดต่อสอบถามเมื่อเกิดปัญหาในการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกได้ตลอดเวลา

4.2.2) ตรวจสอบการปฏิบัติและติดตามสังเกตการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติของพยาบาลผู้ดูแลเป็นรายบุคคล ให้ข้อเสนอแนะและสะท้อนกลับข้อมูลเพื่อให้เกิดความร่วมมือในการปรับปรุงแก้ไขเป็นรายบุคคล สัปดาห์ละ 1 ครั้ง

5) การตรวจสอบและการประเมินผลลัพธ์ของการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาในผู้สูงอายุโรคความดันโลหิตสูง เมื่อสิ้นสุดการนำแนวปฏิบัติไปใช้ โดยผู้ศึกษาปฏิบัติดังนี้

5.1) รวบรวมข้อมูลความร่วมมือในการรักษาด้วยยาด้วยแบบประเมินความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้สูงอายุโรคความดันโลหิตสูงของศุติพร สร้อยแก้ว

5.2) ประเมินความพึงพอใจของผู้สูงอายุที่เป็นโรคความดันโลหิตสูงต่อการได้รับการดูแลตามแนวปฏิบัติที่ส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาในผู้สูงอายุที่เป็นโรคความดันโลหิตสูง

5.3) ประเมินความพึงพอใจของพยาบาลต่อการใช้แนวปฏิบัติที่ส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาในผู้สูงอายุที่เป็นโรคความดันโลหิตสูง

5.4) ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูลก่อนนำไปวิเคราะห์

6) การสนับสนุนการนำแนวปฏิบัติทางคลินิกไปใช้อย่างยั่งยืน ผู้ศึกษาได้สรุปผลการดำเนินงานและนำเสนอผลลัพธ์ของการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติทางคลินิกแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียระดับสูงของโรงพยาบาล มีรายละเอียดดังนี้

6.1) ผู้อำนวยการโรงพยาบาลคอยเต่า หัวหน้ากลุ่มการพยาบาล ทีมนำทางคลินิก และหัวหน้างานคลินิกโรคไม่ติดต่อ ผู้ศึกษาจัดทำเอกสารสรุปผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคและแนวทางการแก้ไขปัญหาในการใช้ตามแนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาในผู้สูงอายุที่เป็นโรคความดันโลหิตสูง

6.2) พยาบาลวิชาชีพ ผู้ศึกษานำเสนอสรุปผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคและแนวทางการแก้ไขในการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาในผู้สูงอายุที่เป็นโรคความดันโลหิตสูง ในที่ประชุมประจำเดือนของพยาบาล และได้แจกเอกสารสรุปผลการดำเนินงาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้สูงอายุโรคความดันโลหิตสูง ทั้งกลุ่มที่ใช้และไม่ใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยของผู้สูงอายุโรคความดันโลหิตสูงโดยวิเคราะห์โดยใช้สถิติพรรณนาโดยนำมาแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ข้อมูลสัดส่วนความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้สูงอายุที่เป็นโรคความดันโลหิตสูงระหว่างกลุ่มที่ใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยา วิเคราะห์โดยใช้สถิติทดสอบไคสแคว์
3. ความพึงพอใจของพยาบาลต่อการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยของผู้สูงอายุที่เป็นโรคความดันโลหิตสูง โรงพยาบาลคอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ วิเคราะห์โดยใช้สถิติพรรณนา
4. ความพึงพอใจของผู้สูงอายุที่เป็นโรคความดันโลหิตสูงที่ได้รับการดูแลโดยการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้สูงอายุที่เป็นโรคความดันโลหิตสูงโรงพยาบาลคอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ วิเคราะห์โดยใช้สถิติพรรณนา